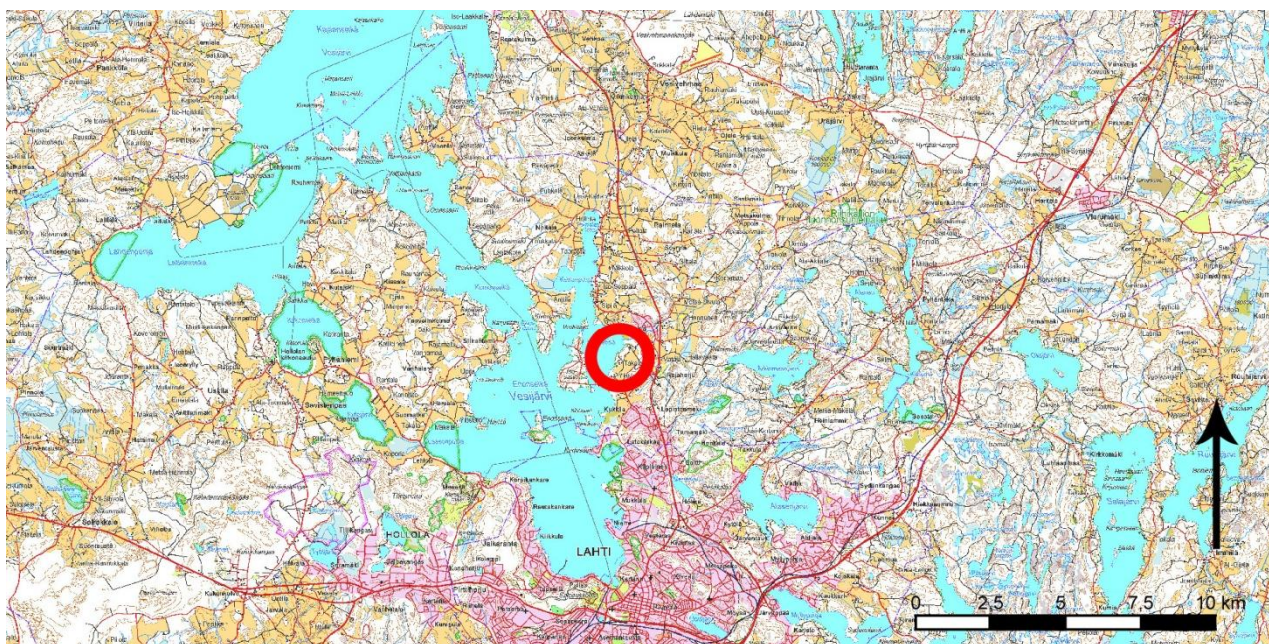

HOLLOLA SORVANEN TARKASTUSRAPORTTI

KOHTeen NIMI	HOLLOLA SORVANEN	
TYYPPI	kivirakenteet, röykkiöt	
LUKUMÄÄRÄ	23 paikoilleen mitattua. Alueella on ainakin 10 röykkiötä tätä enemmän	
KOORDINAATIT (pohjoisin mitattu röykkiö, itäisin, eteläisin ja läntisin) ETRS-TM35FIN	6770021,76/427050,71, 6769699,89/426856,79,	6769963,79/427093,69, 6769701,89/426851,79

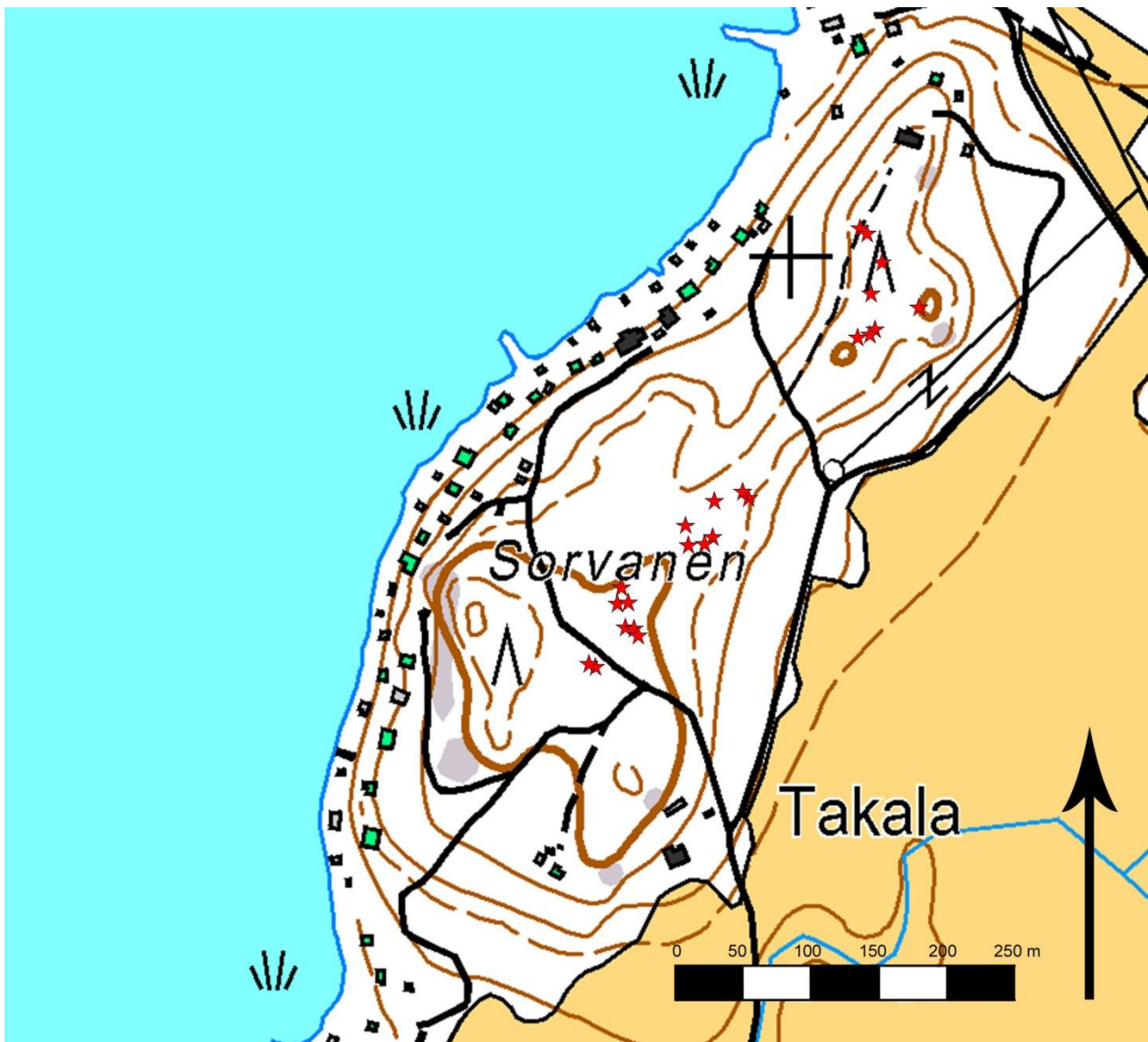
Kartta 1. Maastossa tarkastutettu alue on punaisen ympyrän sisällä. Pohjakartta: Maanmittauslaitos.
Mittakaava: 1 : 250 000.

Lahden kaupunginmuseo / Päijät-Hämeen maakuntamuseo suoritti tarkastuskäynnin Hollolan Rajaharjun Sorvaseen 15.10.2014. Tarkastuskäynnin aiheutti yleisöilmoitus, jonka mukaan harjun päällä on puolisen tusinaa kivikasaa, jotka olivat ihmetyttäneet ilmoittajaa jo lapsena noin 50 vuotta sitten. Ilmoituksen mukana oli kartta, johon kivikasojen paikka maastossa oli merkattu rastilla. Kartan avulla paikka löytyi helposti kuten myös siellä olevat kivikasat.

Maastokäynnin aikana ilmoituskohdan lähiympäristö (koillinen-lounas suuntainen noin 600 metriä pitkä harju) käveltiin läpi. Mäen keskisillä alueilla todettiin olevan kymmeniä erikokoisia kivikasoja. Havaitut kivikasat mitattiin paikoilleen satelliittipaikantimella (GARMIN GPSmap 62s). Kartalla 2 näkyy tarkastuksen yhteydessä paikoilleen mitatut kivikasat. Kivikasojen koko vaihteli kekomaisista, noin metrin halkaisijaltaan olevista mataliin, halkaisijaltaan noin viisimetrisiin kivilatomuksiin. Muutama dokumentoitu kivikasa oli

venemäisen muotoinen. Kasojen korkeus vaihteli noin 30 – 80 senttimetrin välillä. Ainakin kaksi GPS:llä mitattua kasaa oli koottu suurehkon maakiven ympärille.

Sorvasen kivikasat ovat mahdollisesti kaskiröykkiöitä. Kaskea tiedetään poltetun Savossa vielä 1900-luvulla, mutta käytännössä kasken polttaminen loppui Suomessa jo 1800-luvun puolella. Maastoon kasken polttamisesta jää erikokoisia ja muotoisia kivikasoja, joista osa voi olla hyvinkin siististi koottuja. Sorvasen röykkiöiden ikää on hyvin vaikea arvioida ilman tutkimusta (kartta-analyysi, historian tutkimus ja kaivaustutkimukset). Ilmoittajan kertoman sekä röykkiöiden päällä olevan puuston perusteella paikalla tavatut röykkiöt ovat ainakin 1950-lukua vanhempia, mahdollisesti jopa aiemmille vuosisadalla ajoittuvia.

Kartta 2. Paikoilleen mitatut röykkiöt on merkattu karttaan punaisilla tähdillä. Enemmän niitä on ainakin harjun korkeimmalla kohdalla, mitatuista röykkiöistä länteen. Niitä ei ehditty mitata tehdyn maastotarkastuksen yhteydessä. Pohjakartta: Maanmittauslaitos. Mittakaava: 1 : 5 000.

Alueen länsilaidalla havaittiin maastokäynnin lopulla ainakin kymmenen röykkiötä lisää, mitä ei kuitenkaan ehditty dokumentoida päivän lyhyden vuoksi. On myös mahdollista, että harjun muissakin osin jäi havaitsemattomia röykkiöitä. Paikalla tulisi tehdä kartoitus, jolloin niiden lukumäärä ja röykkiöalueen laajuus saataisiin selville tarkasti.

Maastotarkastuksen aikana havaitut, sekä paikalla toistaiseksi dokumentoimatta olevat röykkiöt voivat olla kaskiröykkiöitä, viljelyröykkiöitä tai jopa hautauksia. Ei ole lainkaan poissuljettua, että alueen lukuisat erikokoiset ja -muotoiset kiviröykkiöt ovat eri aikoina ja eri käyttötarkoitukseen tehtyjä. Alueella tulee tehdä tarkempia tutkimuksia röykkiöalueen laajuuden, röykkiöiden luonteen sekä niiden suojelustatuksen selvittämiseksi.

Lahdessa 16.10.2014

Teemu Tiainen

Liitteenä kuvia röykkiöistä

Kuva 1. Molempien linjaseipään vasemmalla puolella on rökkiö. Etualalla oleva rökkiö on venemäisen muotoinen. Kuvattu lounaaseen.

Kuva 2. Kuvan etualalla on miltei kolme metriä halkaisijaltaan oleva rökkiö. Taaempana on halkaisijaltaan pienempi, mutta korkeampi rökkiö. Kuvattu koilliseen.